

Esters

innsats gleder alle

Ester Margrethe Skreros (71) startet Sound of Happiness for at hennes psykisk utviklingshemmede datter og noen skolekamerater skulle få et meningsfylt fritidstilbud. – Hadde jeg ant hvor stort det skulle bli, hadde jeg aldri turt å starte, sier "Mamma Happiness".

AV ØYSTEIN MIKALSEN OG EVA KYLLAND (FOTO)

– Jeg føler at vi har vært med på å forandre oppfatningen av psykisk utviklingshemmede. I dag er folk mye flinkere til å se personen i stedet for diagnosen, sier Ester og blar i noen gamle bilder fra tiden før hele dette musikalske eventyret begynte.

Datteren Tone Lise, som er 45 i dag, smiler mot fotografen, full av liv og lyst.

Ester faller litt i staver over gjensynet med en svunnet tid og må tørke bort en tåre

før hun kan fortsette. Det er vemodig å tenke på alt som har skjedd siden den gang.

– Jeg må bare beklage, sier hun, – men mannen min døde nå i vinter. Selv om han alltid holdt seg i bakgrunnen, var han en utrolig støtte for meg i arbeidet med Sound of Happiness. Derfor kommer tårene alltid når jeg tenker tilbake på alt som har skjedd de siste 22 årene.

Men selv om øynene til Ester er blanke, smiler de

likevel. Det er tross alt hyggelige minner som får dem til å flomme over.

Den spede begynnelse

Mamma Happiness klarer stemmen og begynner å fortelle om hvordan det gikk til at hun, en umusikalsk husmor fra Vågsbygd, dro i gang en av Sørlandets største musikalske suksesser de siste årene – med utviklingshemmede medlemmer.

– Det ble tidlig klart for meg og mannen min at Tone Lise ikke var helt som andre barn. Selv om legen vår forsøkte å berolige oss med at barn utvikler seg forskjellig, skjønte jeg at det var noe mer med datteren min enn at hun bare var litt sen, forteller Ester.

Men selv om handikappet

GLEDE: Ester slutter aldri å bli beveget over den gode stemningen som oppstår når de psykisk utviklingshemmede musikantene kommer sammen.

ble stadig mer synlig, hadde Tone Lise en lykkelig barndom. Når de andre barna ikke ville leke mer, kunne hun jo alltid sette seg ned med de voksne og prate litt med dem. Alle var glade i den blide jenta.

Problemene med å være utviklingshemmet med auditive trekk ble spesielt synlige i ungdommen, da de jevnaldrende for alvor vokste ifra henne.

– Det var sårt å se hvordan Tone Lise ble sittende alene

Kanskje musikk kunne være løsningen? Selv kunne hun ikke spille, men det var det mange andre som kunne. Ester tok mot til seg og søkte den lokale avdelingen av Sons of Norway om litt startkapital. Søknaden ble innvilget, og den unge musikkstudenten Jan Granum ble hyrt inn som musikalsk leder. Sånn gikk det til at Tone Lise, Andreas, Kristin, Torill Beathe og Tom fra Krossen spesialskole dannet bandet Sound of Happiness.

– Navnet kom av seg selv da vi satt og hørte dem øve. "Hør for en glede", var det noen som sa, og dermed falt brikkene på plass. Sound of

– Det var rett og slett fantastisk, sier Ester, og må fram med lommeørkleet igjen.

– De levde så til de grader opp til navnet sitt, for en større glede skal du lete lenge etter, forteller hun.

Det tok ikke lange tiden før Sound of Happiness var blitt lokale kjendiser på Sørlandet. Og dermed begynte også forespørlene å komme fra flere som gjerne ville være med. Mamma Happiness hadde aldri hjerte til å si nei til noen, og snart måtte de psykisk utviklingshemmede musikantene deles i to band; Roaders og Riders. Siden har snøballen bare fortsatt å rulle. Pågangen har vært stor, og på et tidspunkt var det ikke plass til flere aktører i bandene. I 1998 ble Sound of Happiness Kompetansesenter etablert som en privat stiftelse med hovedfokus musikkundervisning for utviklingshemmede. I begynnelsen var det 18 elever i alle aldre, og nå er det over 100. Elevene har i disse årene fått ukentlig undervisning i sang og spill, enkeltvis eller i grupper.

– Jeg mener det helt alvorlig når jeg sier at jeg aldri hadde turt å starte opp hvis jeg hadde ant hvilke dimensjoner dette skulle få, sier Ester.

– Men det må jo av og til komme situasjoner der dere er nødt til å avvise folk som gjerne vil være med, fordi de ikke fungerer?

– Det er klart det skjer, men du ville blitt overrasket hvis du hadde visst hvor mange kvaliteter psykisk utviklingshemmede har. Det handler egentlig bare om å finne disse kvalitetene og legge forholdene til rette for at den enkelte kan få leve dem ut, sier Ester, som mener at både hun og de andre lederne etter hvert har blitt veldig flinke til å hente ut det beste i deltakerne.

Comeback

Ester vil gjerne introdusere oss for datteren, som tross alt er grunnen til at lyden av glede har vært å høre på konsertscener både i Norge,

Her er årets ildsjel

■ Ester Skreros er kåret til årets frivillige i Kristiansand for sitt arbeid med Sound of Happiness. – Det er blitt en livsstil, sier Ester, som jobber dag og natt med organisasjonen. ■ Side 6-7

Happiness – lyden av glede – bedre kunne det ikke bli.

Glede, glede og atter glede
Første øvelse var i september 1988, og første opptreden kom på julemøtet til Sons of Norway i Kristiansand.

– Det var utrolig å se hvordan de fem originale bandmedlemmene blomstret og hvor fort de ble flinkere, både til å spille og syngende. Musikken fikk dessuten fram nye kvaliteter hos dem alle sammen, forteller Mamma Happiness og minnes hvordan Tom, som i utgangspunktet var tiltenkt en rolle som gitarist, plutselig viste seg å være en glimrende sanger.

Tone Lise, som alltid hadde strevd med språket, lærte seg massevis av sanger, både på norsk og engelsk.

MUSIKK: Tone Lise elsker musikk, og da Ester ville gjøre noe for datteren, visste hun at det måtte ha noe med musikk å gjøre.

KJÆRLIGHET: Ester har alltid vært der for datteren sin.

MINNER: Minnene strømmer på når Ester er inne på pikerommet til Tone Lise og får se de gamle platene som konstant snurret her inne.

HÅP: Ester håper av hele sitt hjerte at datteren Tone Lise skal begynne å synge i Sound of Happiness igjen.

Tyskland og Latvia. Det er mange år siden Tone Lise satt på pikeværelset hjemme og lyttet på country. Kassettbåndene er byttet ut med cd-er, men gleden over musikken er der fortsatt. Pikerommet er byttet ut med egen leilighet, og de gamle kassettene er byttet ut med blanke cd-er. I dag er det Céline Dion som snurrer i spilleren. Tone Lise, som nå er blitt 45, er dessverre blitt mer folkesky med årene, og det er snart ti år siden sist hun selv sto på en scene.

Heldigvis virker det nå som om hun er i ferd med å få løst opp noen av sine mentale floker, og Ester har et lønlig håp om at datteren nok en gang skal bli med i det blide selskap.

– Hvorfor gjør Sound of Happiness folk så glade?

– Jeg tror de oppviser en spontanitet og en glede som er uhyre smittsom. Jeg har ikke tall på alle de konsertene jeg har vært på der mange publikummere har vært

høflig avventende når musikken begynner og hemningsløst glade og begeistret etterpå. Dessuten blir aktørene våre selv så glade når de får opptre.

Nettopp det er kanskje den viktigste grunnen til at Ester så inderlig gjerne skulle ønske at datteren ville begynne igjen.

Tone Lise smiler når moren nevner bandet. Kanskje en dag ...

– Håp og drømmer er helt avgjørende for alle mennesker, sier Ester og legger til at håpet og inspirasjonen medlemmene hennes får gjennom arbeidet med musikk kanskje er ekstra viktig, ettersom mange psykisk utviklingshemmede lever nokså monotone og hendelsesfattige liv.

– Akkurat nå jobber vi veldig hardt med å få til en USA-turné. Tenk for et løft det ville vært for oss alle sammen! Det glimter i Tone Lises øyne når moren nevner USA, landet der alle hennes musikalske helter bor.

– Og så håper og tror jeg at du snart skal stå på en scene igjen, sier Ester og smiler til sin aller største inspirasjonskilde. □